

Ігор КРИСОВАТИЙ

кандидат економічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет,
Україна, Тернопіль, i.krysovaty@wunu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-4063-6324

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ПАРКІВ: ФІНАНСОВИЙ І ЦИФРОВИЙ АСПЕКТИ

Вступ. Розвиток інноваційних парків є ключовим фактором у стимулюванні інновацій та економічного зростання. Фінансовий аспект відіграє важливу роль у цьому процесі, оскільки забезпечує фінансування для досліджень, розробок і комерціалізації нових ідей та технологій. Зокрема, цифрові технології дають змогу оптимізувати управління ресурсами, забезпечити доступ до фінансування через онлайн-платформи та сприяти співпраці між різними учасниками екосистеми інновацій.

Цифрові аспекти розвитку інноваційних парків також охоплюють використання інформаційних технологій для створення інноваційних середовищ, віртуальних платформ співпраці й обміну знаннями, а також застосування штучного інтелекту та аналізу даних для прогнозування й управління ризиками. Розвиток цифрових інструментів може покращити ефективність і конкурентоспроможність інноваційних парків, сприяючи їхньому сталому розвитку та привабленню нових учасників та інвесторів.

Мета – проаналізувати особливості розвитку інноваційних парків з погляду джерел фінансування та здійснення їх діяльності під впливом цифрових технологій.

Результати. Уточнено поняття “інноваційний парк”, визначено основні складові процесу формування інноваційного парку. Зазначено основні особливості фінансового та цифрового аспектів розвитку інноваційних парків. Запропоновано методичний підхід щодо розвитку інноваційного парку з урахуванням фінансового та цифрового аспектів.

Висновки. Розвиток інноваційних парків у сучасних умовах вимагає комплексного підходу, у якому фінансові та цифрові аспекти відіграють ключову роль. Фінансування інноваційних ініціатив, досліджень та розвитку нових технологій є важливим елементом успішного функціонування інноваційних парків. Забезпечення стабільного та доступного фінансування сприяє розвитку інноваційного середовища та привертає нові технологічні стартапи і компанії.

Водночас цифрові технології відкривають нові можливості для оптимізації управління, співпраці та комунікації в інноваційних парках. Впровадження цифрових інструментів дає змогу підвищити ефективність процесів, забезпечити доступ до інформації та ресурсів, а також стимулює інноваційні ініціативи. Таким чином, успішний розвиток інноваційних парків залежить від грамотного поєднання фінансових і цифрових стра-

тегій, що обумовить створення сприятливого середовища для інноваційного підприємництва та забезпечить стійкий розвиток екосистеми інновацій.

Ключові слова: інноваційна активність, інновації, економічний розвиток, цифрова інклюзія, цифрова економіка, цифрові технології, фінансова система, цифровий фінансовий інструментарій.

Табл.: 2, рис.: 2, бібл.: 14.

Ihor KRYSOVATYY

Ph. D. (Economics), Assoc. Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
i.krysovaty@wunu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-4063-6324

DEVELOPMENT OF INNOVATION PARKS: FINANCIAL AND DIGITAL ASPECTS

Introduction. The development of innovation parks is a key factor in stimulating innovation and economic growth. The financial aspect plays an important role in this process, as it provides funding for research, development and commercialization of new ideas and technologies. In particular, digital technologies make it possible to optimize resource management, provide access to financing through online platforms, and facilitate cooperation between different participants in the innovation ecosystem.

Digital aspects also include the use of information technology to create innovative environments, virtual platforms for collaboration and knowledge sharing, as well as the application of artificial intelligence and data analysis for forecasting and risk management. The development of digital tools can improve the efficiency and competitiveness of innovation parks, contributing to their sustainable development and attracting new participants and investors.

The purpose of the article is to consider the features of the development of innovation parks from the point of view of sources of financing and implementation of their activities under the influence of digital technologies.

Results. In the presented work, the concept of "innovation park" is clarified, the main components of the process of formation of an innovation park are defined. The main features of the financial and digital aspects of the development of innovation parks are also determined. A methodical approach to the development of the innovation park is proposed, taking into account financial and digital aspects.

Conclusions. The development of innovation parks in modern conditions requires an integrated approach, in which financial and digital aspects play a key role. Financing innovative initiatives, research and development of new technologies is an important element of the successful functioning of innovation parks. Ensuring stable and accessible financing promotes the development of an innovation environment and attracts new technology startups and companies.

At the same time, digital technologies open up new opportunities for optimizing management, collaboration and communication in innovation parks. The introduction of digital tools makes it possible to increase the efficiency of processes, ensure access to information and resources, and also stimulates innovative initiatives. Thus, the successful development of inno-

vation parks depends on a competent combination of financial and digital strategies, which will contribute to the creation of a favorable environment for innovative entrepreneurship and ensure the sustainable development of the innovation ecosystem.

Keywords: *innovative activity, innovations, economic development, digital inclusion, digital economy, digital technologies, financial system, digital financial tools.*

JEL Classification: A10, F10, F30, G10, G19, G28.

Постановка проблеми. Розвиток інноваційних парків є важливим фактором економічного зростання та технологічного прогресу в сучасному світі. Ці спеціалізовані території, призначені для розвитку наукових досліджень, технологічних інновацій та підприємницької діяльності, стають центрами зосередження інтелектуального капіталу й інноваційних ресурсів. В умовах цифрової економіки та глобалізації значення інноваційних парків стрімко зростає, оскільки вони сприяють інтеграції науки, бізнесу та технологій.

Фінансовий аспект розвитку інноваційних парків передбачає залучення інвестицій, ефективне управління ресурсами та створення сприятливих умов для стартапів і технологічних компаній. Важливу роль відіграє державна підтримка, зокрема через програми фінансування та податкові стимули, які обумовлюють створення сприятливого бізнес-клімату. Приватні інвестиції також є ключовим елементом, що дає змогу інноваційним паркам розширювати свою інфраструктуру, проводити дослідження та розвивати нові технології.

Цифровий аспект розвитку інноваційних парків пов'язаний із впровадженням сучасних цифрових технологій, таких як штучний інтелект, інтернет речей (IoT), великі дані та блокчейн. Вони не лише змінюють процеси всередині парків, а й впливають на методи управління, комунікації та взаємодії між резидентами. Цифровізація сприяє

підвищенню ефективності, пришвидшенню інноваційних процесів та створенню нових бізнес-моделей.

Успішний розвиток інноваційних парків вимагає комплексного підходу, що охоплює фінансову стійкість та технологічну досконалість. Аналіз фінансових і цифрових аспектів дає можливість визначити ключові фактори успіху та розробити стратегії для подальшого розвитку інноваційних парків. Це, своєю чергою, сприятиме економічному зростанню, підвищенню конкурентоспроможності та технологічної незалежності країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика розвитку інноваційної діяльності, підвищення інноваційної активності та розвиток інноваційного підприємництва знайшли своє відображення в роботах багатьох економістів.

Так, О. Десятнюк, М. Науменко, І. Литовченко, О. Бекетов [1], О. Десятнюк, А. Крисоватий, О. Птащенко, О. Кириленко [2] зазначають підвищення інноваційної активності через впровадження інновацій для забезпечення фінансової безпеки в умовах становлення цифрової економіки.

У роботах J. Doran, N. McCarthy, M. O'Connor [3], О. Птащенко, Н. Резнікової, О. Іващенко [4], Л. Сімків [5] проаналізовано взаємозв'язок розвитку підприємницької діяльності та процесів глобалізації й інтеграції, що, своєю чергою, забезпечується підвищенням технологічності та інноваційної активності.

М. Rűßmann [6] та А. Крисоватий [7] зауважують, що трансформація підприємницької діяльності під впливом Індустрії 4.0 спонукає до формування нового глобального економічного простору та потребує розвитку інноваційної сфери.

Дослідники М.-J. Gallego-Losada, А. Montero-Navarro, Е. García-Abajo, R. Gallego-Losada [8], J. Gupta, V. Cornelissen, М. Ros-Tonen [9], А. Крисоватий, О. Десятнюк, О. Птащенко [10], А. Кожина [11], І. Цимбалюк [12] наголошують на необхідності забезпечення доступності цифрових і фінансових ресурсів для забезпечення сталого розвитку, розвитку підприємницької діяльності, трансформації фінансової системи та становлення цифрової економіки, що, своєю чергою, забезпечить підвищення інноваційної активності.

D. Harvey [13] та R. Florida [14] в своїх роботах з розвитку міст та урбаністики вказують на необхідність створення інноваційних парків та підвищення інноваційної активності для трансформації економічних процесів сьогодення.

Також зазначимо, що постійна трансформація економічного простору, поява нових технологічних рішень та трансформація високотехнологічної сфери вимагають подальших досліджень проблематики інноваційної діяльності, підвищення інноваційної активності та розвитку інноваційних парків як складової трансформаційних процесів сучасного економічного простору.

Метою роботи є аналіз особливостей цифрового та фінансового аспектів в межах розвитку інноваційних парків та дослідження шляхів їх розвитку в умовах цифрової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток інноваційних парків є багатограним процесом, який охоплює створення і підтримку спеціалізованих територій, спрямованих на стимулювання

наукових досліджень, технологічних інновацій та підприємницької діяльності. Інноваційні парки слугують каталізаторами економічного зростання, надаючи сприятливі умови для розвитку стартапів, технологічних компаній, науково-дослідних інститутів та університетів. Основні аспекти розвитку інноваційних парків подано в табл. 1.

Загалом розвиток інноваційних парків є ключовим чинником у створенні інноваційної екосистеми, яка стимулює економічне зростання, підвищує технологічний потенціал країни та забезпечує сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Спираючись на дослідження науковців [3–7, 13–14], можна в подальшому визначати інноваційний парк як спеціально створену територію або комплекс будівель, який спрямований на розвиток наукових досліджень, технологічних інновацій та підприємницької діяльності. Інноваційні парки об'єднують різні компанії, наукові й освітні установи, дослідницькі центри та органи державного управління для створення синергії, яка сприяє розвитку інноваційного бізнесу та технологічних розробок. Основними характеристиками інноваційних парків є: інфраструктура, спеціалізація, підтримка новітніх ідей, тісна співпраця з науковими та освітніми установами, створення інвестиційної привабливості, підтримка міжнародних зв'язків.

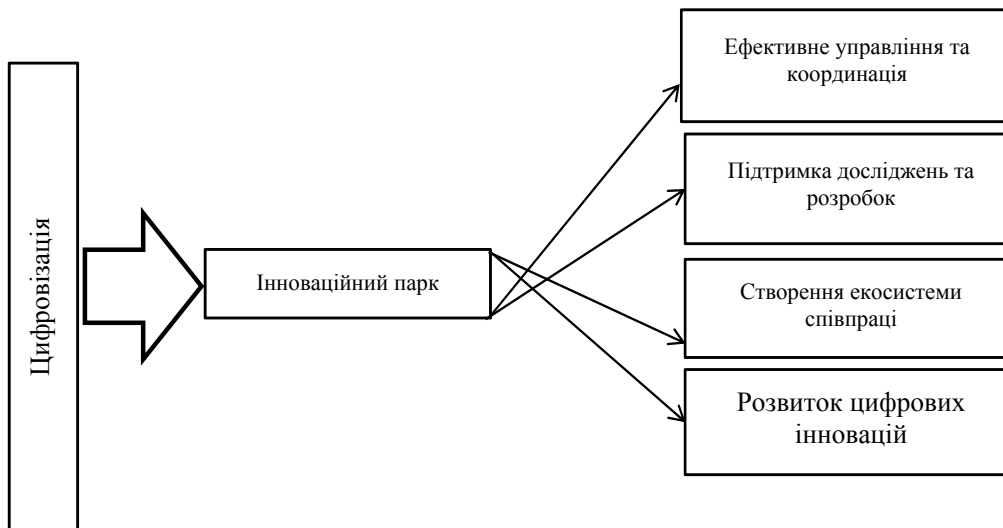
Таким чином, інноваційний парк є комплексом інфраструктурних, наукових та підприємницьких ресурсів, об'єднаних з метою стимулювання інноваційного розвитку та економічного зростання.

Цифровізація відіграє важливу роль у становленні та розвитку інноваційних парків, сприяючи їхній конкурентоспроможності та ефективності. На рис. 1. подано кілька ключових аспектів, які відіграють важливу роль у цифровізації інноваційних парків.

Аспекти розвитку інноваційних парків*

Аспект	Характеристика
Інфраструктурна підтримка	Інноваційні парки забезпечують необхідну інфраструктуру для ведення досліджень і розробок, зокрема сучасні лабораторії, офісні приміщення, виробничі площі та технопарки. Це дає змогу компаніям і дослідницьким установам зосередитися на інноваціях та продуктивності, не відволікаючись на вирішення логістичних і технічних питань.
Фінансування та інвестиції	Розвиток інноваційних парків вимагає значних фінансових вкладень. Це включає як державне фінансування через програми підтримки науки та технологій, так і приватні інвестиції від венчурних фондів, бізнес-ангелів та корпорацій. Сприяння залученню капіталу є ключовим фактором успіху інноваційних парків.
Цифрові технології	Інноваційні парки активно впроваджують сучасні цифрові технології, такі як штучний інтелект, інтернет речей, великі дані та блокчейн. Це дає змогу підвищити ефективність управління, прискорити процеси розробки та комерціалізації нових продуктів і технологій.
Освітні та науково-дослідні установи	Інноваційні парки часто співпрацюють з університетами та науково-дослідними інститутами, що сприяє розвитку нових знань і технологій. Це забезпечує підготовку висококваліфікованих кадрів, а також створює можливості для проведення спільних досліджень і розробок.
Підтримка стартапів та підприємництва	Інноваційні парки надають сприятливі умови для розвитку стартапів та малого бізнесу, пропонуючи консультаційні послуги, менторство, доступ до фінансування та інвестицій, а також створюючи мережі контактів і партнерств. Це сприяє прискоренню процесу комерціалізації інновацій та виходу на ринки.
Міжнародна співпраця	Інноваційні парки часто залучають до співпраці міжнародні компанії та інститути, що сприяє обміну знаннями та технологіями, розширенню ринків збуту та підвищенню конкурентоспроможності на глобальному рівні.

* Складено на основі [3, 5, 7, 8, 10].

Рис. 1. Розвиток інноваційних парків під впливом цифровізації *

* Складено на основі [7–11; 13].

Варто зазначити, що цифрові технології дають можливість:

- підприємствам і науковим установам в інноваційних парках ефективно керувати ресурсами, процесами та проектами, що передбачає використання спеціалізованих програмних продуктів для управління проектами, віртуальних інструментів спілкування та співпраці, а також інших інноваційних рішень для оптимізації бізнес-процесів;
- підвищити швидкість та якість проведення наукових досліджень і розробок, що є ключовими компонентами інноваційних парків. Вони забезпечують доступ до великих обсягів даних для аналізу, використання штучного інтелекту для прогнозування й оптимізації, а також використання великих обчислювальних потужностей для моделювання складних процесів;
- збирати, обробляти й аналізувати великі обсяги даних про клієнтів, ринки та конкурентів, що також сприяє створенню екосистеми співпраці між різними учасниками інноваційного процесу, такими як підприємства, наукові установи, стартапи та державні органи.

Інноваційні парки сприяють створенню та комерціалізації цифрових інновацій, таких як програмне забезпечення, інтернет речей, штучний інтелект та блокчейн, що стимулює розвиток цифрової економіки та сприяє перетворенню традиційних галузей у цифрові. Отже, цифрові технології відіграють ключову роль у становленні та розвитку інноваційних парків, допомагаючи їм забезпечити ефективну управлінську структуру, підтримку досліджень і розробок, створення екосистеми співпраці та розвиток цифрових інновацій.

Стосовно фінансового аспекту розвитку інноваційних парків варто зазначити, що фінансовий аспект відіграє важливу роль у розвитку інноваційних парків, оскільки забезпечення фінансовими ресурсами є ключовим чинником для їх успішного функціонування та розвитку. В табл. 2 зазначено деякі аспекти фінансового забезпечення інноваційних парків.

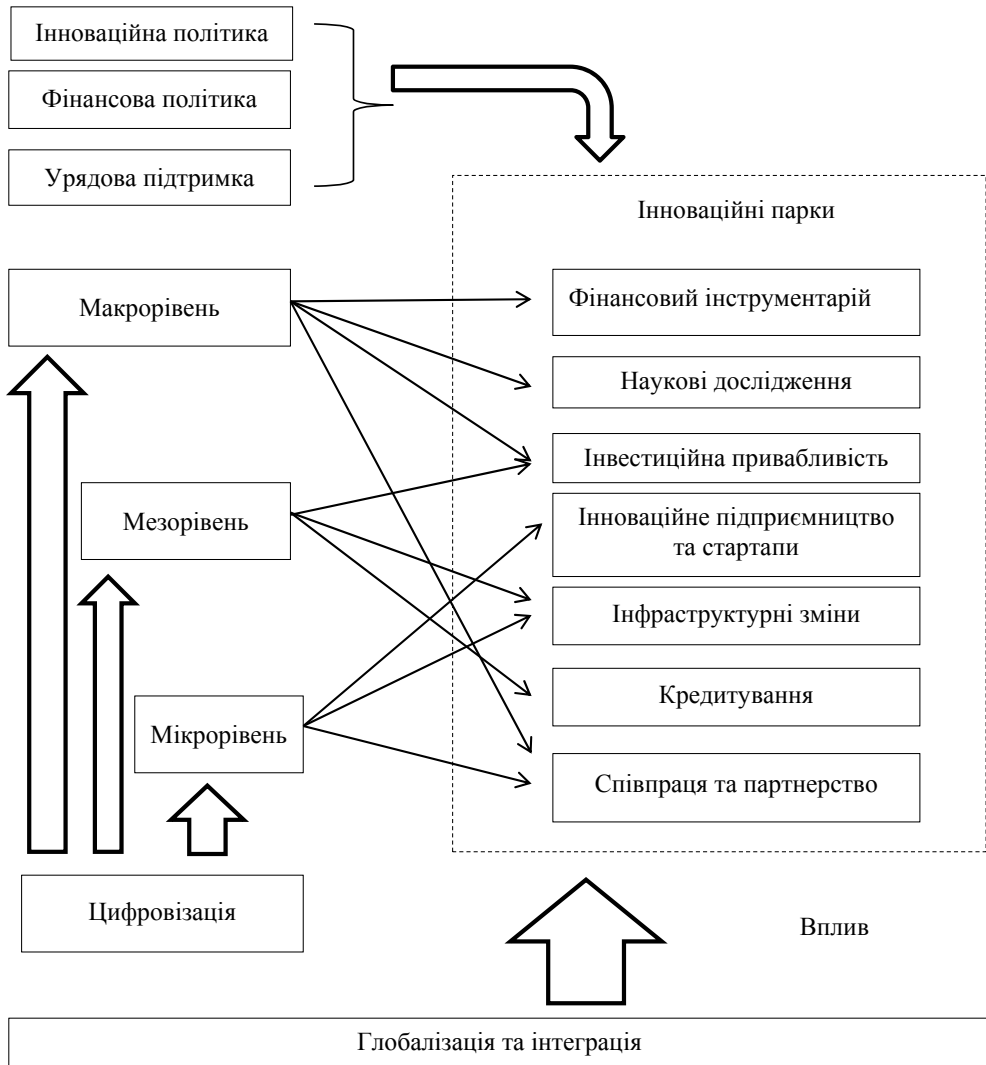
Узагальнюючи зазначене вище, зауважимо, що фінансовий аспект відіграє важливу роль у розвитку інноваційних парків, а ефективне управління фінансовими ресурсами є ключовим для їх успішного функ-

Таблиця 2

Фінансове забезпечення розвитку інноваційних парків*

Аспект	Характеристика
Залучення інвестицій	Інноваційні парки зазвичай залежать від залучення інвестицій для покриття витрат на створення та розвиток, що може охоплювати інвестиції в інфраструктуру, наукові дослідження та розробки, рекламу та маркетинг, технологічні ресурси тощо.
Фінансова підтримка від уряду	Уряди часто надають фінансову підтримку інноваційним паркам у вигляді грантів, субсидій, податкових пільг та інших фінансових інструментів, що сприяє створенню сприятливого середовища для розвитку інновацій та підтримки новаторських підприємств.
Участь приватного сектору	Приватний сектор може бути важливим джерелом фінансування для інноваційних парків через інвестиції в стартапи, розробку технологій та комерціалізацію наукових відкриттів, що дає змогу забезпечити розвиток і стабільність інноваційної екосистеми.
Формування інвестиційних фондів	Створення спеціалізованих інвестиційних фондів для підтримки інноваційних проектів може бути ефективним способом залучення капіталу. Ці фонди можуть бути орієнтовані на певні сектори або технології та допомагати підприємствам і науковим установам отримати необхідні ресурси для розвитку.
Створення спільних фінансових інструментів	Учасники інноваційної екосистеми можуть об'єднати зусилля для створення спільних фінансових інструментів, таких як венчурні фонди або краудфандингові платформи, які дають змогу спільноті вкладників інвестувати у перспективні проекти.

* Складено на основі [1, 2, 6, 9, 10, 14].

Рис. 2. Методичний підхід щодо розвитку інноваційних парків з урахуванням фінансового та цифрового аспектів*

* Побудовано автором.

ціонування та впливу на економіку, що вимагає співпраці між урядовими установами, приватним сектором, науково-дослідними установами й іншими зацікавленими сторонами для забезпечення стійкого фінансування та підтримки інноваційних ініціатив.

Отож, можна запропонувати методичний підхід щодо розвитку інноваційних пар-

ків з урахуванням фінансового аспекту та цифровізації (рис. 2).

Висновки. Розвиток інноваційних парків є ключовим елементом у стимулюванні технологічного прогресу й економічного зростання. Інноваційні парки виступають платформами для синергії між науковими установами, підприємствами та державою,

що створює сприятливі умови для інноваційної діяльності та комерціалізації наукових розробок.

Фінансовий аспект розвитку інноваційних парків є надзвичайно важливим, оскільки він забезпечує необхідні ресурси для створення та підтримки інфраструктури, проведення досліджень та розвитку нових технологій. Державне фінансування, гранти, венчурний капітал та приватні інвестиції відіграють вирішальну роль у забезпеченні стійкого розвитку інноваційних парків. Залучення інвестицій дає змогу створювати нові робочі місця, підвищувати конкурентоспроможність та сприяти економічному зростанню.

Цифровий аспект також є невід'ємною частиною розвитку інноваційних парків. Впровадження сучасних цифрових технологій, таких як штучний інтелект, великі дані, інтернет речей та блокчейн, сприяє підвищенню ефективності управління, прискоренню процесів розробки та впровадження інновацій. Цифровізація створює нові можливості для підприємництва, покращує комунікації та співпрацю між різними учасниками інноваційної екосистеми.

Важливо зазначити, що успішний розвиток інноваційних парків вимагає комплексного підходу, що поєднує фінансову стабільність та технологічну досконалість. Держава має активно підтримувати розвиток інноваційних парків через створення сприятливого правового середовища, фінансову підтримку та стимулювання приватних інвестицій. Водночас наукові установи та підприємства мають активно впроваджувати новітні технології та розвивати партнерські відносини для досягнення спільних цілей.

Отже, інноваційні парки, що успішно інтегрують фінансові та цифрові аспекти, стають потужними центрами розвитку нових технологій та підприємництва. Вони

сприяють створенню нових робочих місць, підвищенню технологічного потенціалу та конкурентоспроможності країни, забезпечуючи сталий економічний розвиток у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Desyatnyuk O., Naumenko M., Lytovchenko I., Beketov O. *Impact of digitalization on international financial security in conditions of sustainable development. Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*. 2024. № 1. P. 104–114. URL : <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5325/4341>.
2. Desyatnyuk O., Krysovaty A., Ptashchenko O., Kyrylenko O. *Financial security in the conditions of globalization: strategies and mechanisms for the protection of national interests. Econ. Aff.* 2024. № 69. P. 261–268. URL : <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z1.pdf>.
3. Doran J., McCarthy N., O'Connor M. *The role of entrepreneurship in stimulating economic growth in developed and developing countries. Cogent Economics & Finance*. 2018. Vol. 6. Art. 1442093. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2018.1442093>.
4. Птащенко О., Резнікова, Н., Іващенко О. *Міжнародні стратегічні альянси в умовах цифрових трансформацій і розвитку ринку даних. Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2023. №2. P. 214–227. <https://doi.org/10.32750/2023-0218> URL : <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/250>.
5. Сімків Л.Є. *Ринкова інфраструктура: елементи та значення в ринковій економіці. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2020. № 4. С. 3–7. URL : [https://ird.gov.ua/sep/sep20204\(144\)/sep20204\(144\)_003_SimkivL.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20204(144)/sep20204(144)_003_SimkivL.pdf).
6. Rüßmann M. *Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries. The Boston Consulting Group. Inc.* 2015. URL : <https://www.bcg.com/publications/2015/enginee->

[red_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.](#)

7. Четверта промислова революція : зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків : монографія / А. І. Крисоватий, О. М. Сохацька, І. В. Скавронська та ін. ; за наук. ред. А. І. Крисоватого та О. М. Сохацької. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 480 с.

8. Gallego-Losada M.-J., Montero-Navarro A., García-Abajo E., Gallego-Losada R. Digital financial inclusion. Visualizing the academic literature. *Research in International Business and Finance*. 2023. № 64. URL : <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2022.101862>.

9. Gupta J., Cornelissen V., Ros-Tonen M. Inclusive development. *Encyclopedia of Global Environmental Governance and Politics*. Cheltenham, 2015. P. 35–44.

10. Крисоватий А., Десятнюк О., Птащенко О. Digital inclusion: financial and marketing aspects. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 3. С. 93–102. URL : <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.

11. Кожина А. В. Фактори інклюзивного місцевого розвитку: підходи до класифікації. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Державне управління*. 2018. № 4. С. 21–30.

12. Цимбалюк І. Концептуальні засади інклюзивного розвитку регіону в умовах фінансової децентралізації. *Інноваційна економіка*. 2019. № 5–6. С. 125–132.

13. Harvey D. *Rebel cities: from the right to the city to the urban revolution*. London. New York: Verso, 2013. 208 p.

14. Florida R. *the rise of the creative class. and how it's transforming work, leisure and everyday life*. Basic Books, 2003. 434 p.

References

1. Desyatnyuk, O., Naumenko, M., Lytovchenko, I., Beketov, O. (2024). *Impact of digitalization on international financial security in conditions of*

sustainable development. Problemy Ekorozwoju/ Problems of Sustainable Development, 104–114. Available at: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5325/4341>.

2. Desyatnyuk, O., Krysovaty, A., Ptashchenko, O., Kyrylenko, O. (2024). *Financial security in the conditions of globalization: strategies and mechanisms for the protection of national interests. Econ. Aff.*, 69, 261–268. Available at: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z1.pdf>.

3. Doran, J., McCarthy, N., O'Connor, M. (2018). *The role of entrepreneurship in stimulating economic growth in developed and developing countries. Cogent Economics & Finance*, 6, 1442093. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2018.1442093>.

4. Ptashchenko, O., Reznikova, N., Ivashchenko, O. (2023). *Mizhnarodni stratehichni aliansy v umovakh tsyfrovyykh transformatsii i rozvytku rynku danykh [International strategic alliances in the context of digital transformations and data market development]. Yevropeyskyi naukovyi zhurnal ekonomichnykh ta finansovykh innovatsii – European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*, 2, 214–227. <https://doi.org/10.32750/2023-0218> Available at: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/250>.

5. Simkiv, L. Ye. (2020). *Rynkova infrastruktura: elementy ta znachennya v rynkoviy ekonomitsi [Market infrastructure: elements and significance in a market economy]. Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy – Socio-economic Problems of the Modern Period of Ukraine*, 4, 3–7. Available at: [https://ird.gov.ua/sep/sep20204\(144\)/sep20204\(144\)_003_SimkivL.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20204(144)/sep20204(144)_003_SimkivL.pdf).

6. Rüßmann, M. (2015). *Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries. The Boston Consulting Group. Inc.* Available at: https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.

7. Krysovaty, A. I., Sokhatska, O. M. (Ed.). (2018). *Chetverta promyslova revoliutsia: zmina*

napriamiv mizhnarodnykh investytsiynykh potokiv [The fourth industrial revolution: changing directions of international investment flows]. Ternopil: Yu. V. Osadtsa [in Ukrainian].

8. Gallego-Losada, M.-J., Montero-Navarro, A., García-Abajo, E., Gallego-Losada, R. (2023). *Digital financial inclusion. Visualizing the academic literature. Research in International Business and Finance*, 64. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.ribaf.2022.101862>.

9. Gupta, J., Cornelissen, V., Ros-Tonen, M. (2015). *Inclusive development. Encyclopedia of Global Environmental Governance and Politics*. Cheltenham, 35–44.

10. Krysovaty, A., Desyatnyuk, O., Ptaschenko, O. (2023). *Digital inclusion: financial and marketing aspects. Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen – Journal of strategic economic research*, 3, 93–102. Available at: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>. DOI: [10.30857/2786-5398.2023.3.10](https://doi.org/10.30857/2786-5398.2023.3.10).

11. Kozhyna, A. V. (2018). *Faktory inkliuzyvnoho mistsevoho rozvytku: pidkhody do klasyfikatsii [Factors of inclusive local development: approaches to classification]. Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnogo upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. Derzhavne upravlinnia – Bulletin of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine. Public Administration*, 4, 21–30 [in Ukrainian].

12. Tsybaliuk, I. (2019). *Kontseptualni zasady inkliuzyvnoho rozvytku rehionu v umovakh finansovoi detsentralizatsii [Conceptual principles of inclusive development of the region in the conditions of financial decentralization]. Innovatsiina ekonomika – Innovative Economy*, 5–6, 125–132 [in Ukrainian].

13. Harvey, D. (2013). *Rebel cities: from the right to the city to the urban revolution*. London. New York: Verso.

14. Florida, R. (2003). *The rise of the creative class. And how it's transforming work, leisure and everyday life*. Basic Books.